

Punainen Risti
Röda Korset

Suomen Punaisen Ristin teemat eduskuntavaaleissa 2023

Vahva kansalaisyhteiskunta

Kansalaisyhteiskunnan autonomisuus taataan ja vapaaehtoistoiminnan merkitys huomioidaan päätöksenteossa. Kansalaisjärjestöt ovat keskeisiä osallisuuden ja vaikuttamisen paikkoja, ja vapaaehtoisten rooli on merkittävä monilla toimialoilla. Ne jäävät kuitenkin usein huomiotta päätöksenteossa. Osallistuminen esimerkiksi kansalaisjärjestöjen toimintaan tai toimiminen vapaaehtoisena vahvistavat tutkimusten mukaan osallisuuden ja oman elämän merkityksellisyyden kokemusta. Kyetäkseen aidosti toimimaan omien arvojensa mukaisesti ja puolesta, kansalaisyhteiskunnan eri toimijoiden on voitava toimia vapaasti poliittisen tai viranomaisohjauksen ulkopuolella. Järjestöjen rahoituksen on oltava ennakoitavaa ja pitkäjänteistä.

Valmius- ja varautumistoiminnassa mukana olevien järjestöjen ja verkostojen rooli tunnustetaan ja niiden toiminnan edellytykset taataan. Varautumisessa keskeisessä roolissa ovat valmius- ja pelastusalan järjestöt ja niiden verkostot, joiden toiminnan edellytykset tulee taata. Äkillisissä tilanteissa auttamisen lisäksi järjestöt vahvistavat yksilöiden ja yhteiskunnan resilienssiä sekä tukevat tilanteista toipumisessa. Järjestöt ovat tärkeä osa yhteiskunnan kokonaisturvallisuutta ja siksi niiden tulee olla mukana myös valtakunnallisissa ja alueellisissa valmiussuunnitelmissa – ja -rakenteissa.

Kansalaisten valmiuksia omaan varautumiseen tuetaan viranomaisten ja järjestöjen yhteistyössä. Viime vuosien kriisit ovat vahvistaneet ymmärrystä siitä, että jokaisen oma kyky varautua, toimia ja selvitä kriiseistä on entistä tärkeämpää pitkäkestoisten ja päällekkäisten kriisien maailmassa. Viranomaisten ja järjestöjen yhteistyöllä voidaan luoda toimivia rakenteita ja malleja, joiden avulla kansalaisten omaa varautumista vahvistetaan.

Vahvassa kansalaisyhteiskunnassa kaikilla tulee olla mahdollisuus osallistua. Oikeus saada apua ja auttaa muita on taattava. Tällä hetkellä kaikkien ei ole

mahdollista osallistua yhteiskunnan toimintaan tai vaikuttaa omaan elämäänsä. Riskinä on, että osa ihmisistä jää yhteiskunnan reunoille ja sen ulkopuolelle. Avun saamisen lisäksi kaikille on annettava mahdollisuus osallistua yhteiskunnalliseen toimintaan, auttaa muita ja vaikuttaa heille tärkeisiin kysymyksiin. Tukea kansalaistoimintaan osallistumiseen on tarjottava erityisesti niille, jotka ovat muita haavoittuvammassa asemassa. Kaikkien apua tarvitsevien pääsy avun ja suojelun piiriin on turvattava.

Yksinäisyys huomioidaan kansallisena ongelmana

Lisätään kansallinen yksinäisyysstrategia ja toimenpideohjelma seuraavaan hallitusohjelmaan ja turvataan riittävät resurssit ohjelman toimeenpanoon yhteistyössä järjestöjen kanssa.

Yksinäisyys on merkittävä yhteiskunnallinen ongelma koska se koskettaa suurta osaa Suomessa asuvista. Yksinäisyydellä on huomattavia terveyttä ja hyvinvointia heikentäviä vaikutuksia. Yksinäisyys altistaa mielenterveyden häiriöille, fyysisille sairauksille ja vaikuttaa juurisyyntä monien sosiaalisten ongelmien taustalla. Yksinäisyyden vähentäminen ei kuitenkaan ole kenenkään vastuulla, ja tämä tulisi korjata kansallisella yksinäisyysstrategialla.

Yksinäisyys huomioidaan väestön hyvinvointia edistävissä periaatepäätöksissä, toimenpidesuunnitelmissa ja hyvinvoinnin mittareissa. Päätöksenteon tueksi tulisi luoda mittarit yksinäisyysvaikutusten arvioinnille. Kuntien ja hyvinvointialueiden hyvinvointisuunnitelmissa tulisi edellyttää yksinäisyyden vähentämistä tavoitteena sekä yksinäisyyttä ehkäisevien palvelupolkujen kuvaamista yhteistyössä järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa sosiaali-, terveys-, opetus- ja nuorisosalalla. Samoin eri toimialojen ammattihenkilöiden osaamista yksinäisyyden tunnistamisesta ja ehkäisemisestä tulisi lisätä.

Varautuminen ilmastokriisiin vaikutuksiin on keskeinen osa Suomen kehityspolitiikkaa

Ilmastorahoitusta kasvatetaan, se kohdennetaan ilmastomuutoksen seurauksista eniten kärsiviin maihin ja varmistetaan, että se on saatavilla paikallistasolla. Ilmastomuutoksen uhkien ja ratkaisujen tulee näkyä rahoituksena. Etenkin ilmastomuutokseen sopeutumista on tuettava voimakkaammin. Rahoitusta tulee ohjata oikeudenmukaisesti maille, jotka kärsivät ilmastomuutoksesta eniten. Ilmastomuutoksen tulee näkyä myös kehityspolitiikassa. On varmistettava, että sopeutumistoimet ja -rahoitus tavoittavat haavoittuvimmat yhteisöt.

Suomi tukee ilmastomuutoksen aiheuttamien katastrofiriskien vähentämistä, niihin varautumista ja sopeutumista erityisesti haavoittuvimmissa maissa ja yhteisöissä. Varautumalla katastrofien seurauksiin voimme vähentää ihmisten kärsimystä ja humanitaarisen avun tarvetta tulevaisuudessa. Katastrofivalmiussuunnitteluun pitää sisältyä varautuminen ilmastomuutoksen lisäämiin riskeihin. Katastrofivalmiudessa keskiöön tulee nostaa varhaisen varoituksen sekä ennusteisiin perustuvan toiminnan ja rahoituksen mallit, joilla vähennetään sään ääri-ilmiöiden vaikutuksia.

Suomi kantaa osaltaan vastuun ilmastomuutoksesta johtuviin katastrofeihin ja humanitaarisiin kriiseihin vastaamisesta. Kehitysyhteistyörahoitusta ja siitä rahoitettavaa humanitaarista apua tulee kasvattaa kasvavan avun tarpeen mukaan. Kehitysyhteistyön ja humanitaarisen avun tulee linkittyä saumattomasti toisiinsa. Rahoitusinstrumenttien tulee mahdollistaa nopea ja sujuva siirtyminen kehitysyhteistyöstä katastrofiapuun ja takaisin.

Inhimillistä maahanmuuttopolitiikkaa

Yhteisölähtöisyys otetaan kotoutumisen tuen lähtökohdaksi. Suomeen eri syistä muuttaneiden kiinnittyminen yhteiskuntaan edellyttää osallisuutta yhteiskunnan toiminnassa ja vastaanottavan yhteisön tukea. Jokaisen osallisuus lähiyhteisössä vahvistaa kaikkien hyvinvointia ja turvallisuutta, sekä edistää pääsyä ja pysymistä työelämässä. Maahanmuuttajayhteisöt tulee ottaa aktiiviseksi osaksi kotoutumispolitiikkaa, sekä tunnistaa päätöksissä ja toimenpidesuunnitelmissa järjestöjen ja muiden lähiyhteisön toimijoiden rooli osana kotoutumista.

Perheenyhdistämistä helpotetaan. Oikeus perhe-elämään on keskeinen perus- ja ihmisoikeus. Perheellä on keskeinen merkitys henkilön hyvinvoinnille ja kiinnittymiselle yhteiskuntaan. Myös Suomeen työn vuoksi saapuvien todennäköisyys jäädä Suomeen kasvaa, jos perheenjäsenet pääsevät maahan helposti ja ilman kohtuuttomia toimeentulo vaatimuksia. Suomeen saapuneiden ihmisten oikeus perheeseen turvataan poistamalla perheenyhdistämisen lainsäädännöllisiä ja käytännön esteitä.

Suomi sitoutuu uudelleensijoittamisohjelmiin. Uudelleensijoittamisohjelma on kestävä ja turvallinen tapa kantaa vastuuta maailman pakolaistilanteesta. Suomi pitää kiinni sitoumuksistaan ottaa vastaan pakolaisia UNHCR:n uudelleensijoittamisohjelman kautta, sekä kantaa vastuunsa EU:n sisäisestä uudelleensijoittamisohjelmasta.

Suomi pitää kiinni jokaisen oikeudesta hakea turvapaikkaa. Suomen on pidettävä kiinni niistä kansainvälisistä sitoumuksista, joilla jokaiselle sotaa tai vainoa pakenevalle on taattu oikeus hakea turvapaikkaa. Jokaista turvaa hakevaa kohdellaan yksilönä, eikä heitä tule kohdella välineinä poliittisten tarkoituksien saavuttamiseksi. Maahanmuuton hallintatoimilla ei saa aiheuttaa tarpeetonta kärsimystä, ja erityisesti on vältettävä aiheuttamasta kärsimystä haavoittuvassa asemassa oleville ja esimerkiksi jättää lapset perheineen säilöönnoton ulkopuolelle.

